3 põhjust, miks ülilai monitor ei ole mõistlik ost

3 aastat tagasi Autor: Marko Habicht

Kui soovid oma monitore kaasajastada, ei saa üle ega ümber laiadest, ülilaiadest ja ülinõgusatest ekraanidest, mõned pea 1,5 meetrit laiad. See kõik tundub hoomamatu ja äge kuni detailidesse süvenemiseni.

Minu laual on juba mõnda aega olnud kaks 24“ WUXGA monitori.

Maakeeli on need umbes 100 px rohkem kõrgust, kui tavalisel HD (1920x1080) monitoril.

Kuna peamine töö on teksti- ja videotöötlus, tekkis olukord, kus antud monitoride füüsiline pindala kui ka resolutsioon jäi natukene väheseks.

Mis variandid on?

4K – on suhteliselt soodne ja levinud, kuid tundub igav, liiga lihtne. Järgmine variant on Lai ja nõgus, mis on ülipopp.

Valitud sai Philipsi 346B1C seeria ülilai 21:9 küljesuhtega kuvar.

Peamiselt selle pärast, et tundus olevat edasiminek olemasolevast ning üks olemasolev 24“ HD monitor mahtus lisamonitoriks.

Kindel see, et eelnevaga võrreldes on tegu edasiminekuga, kuid paraku produktiivsuse seisukohast tõden tagantjärgi, et mõistlikum oleks olnud võtta mõni nõgus 4K ekraan.

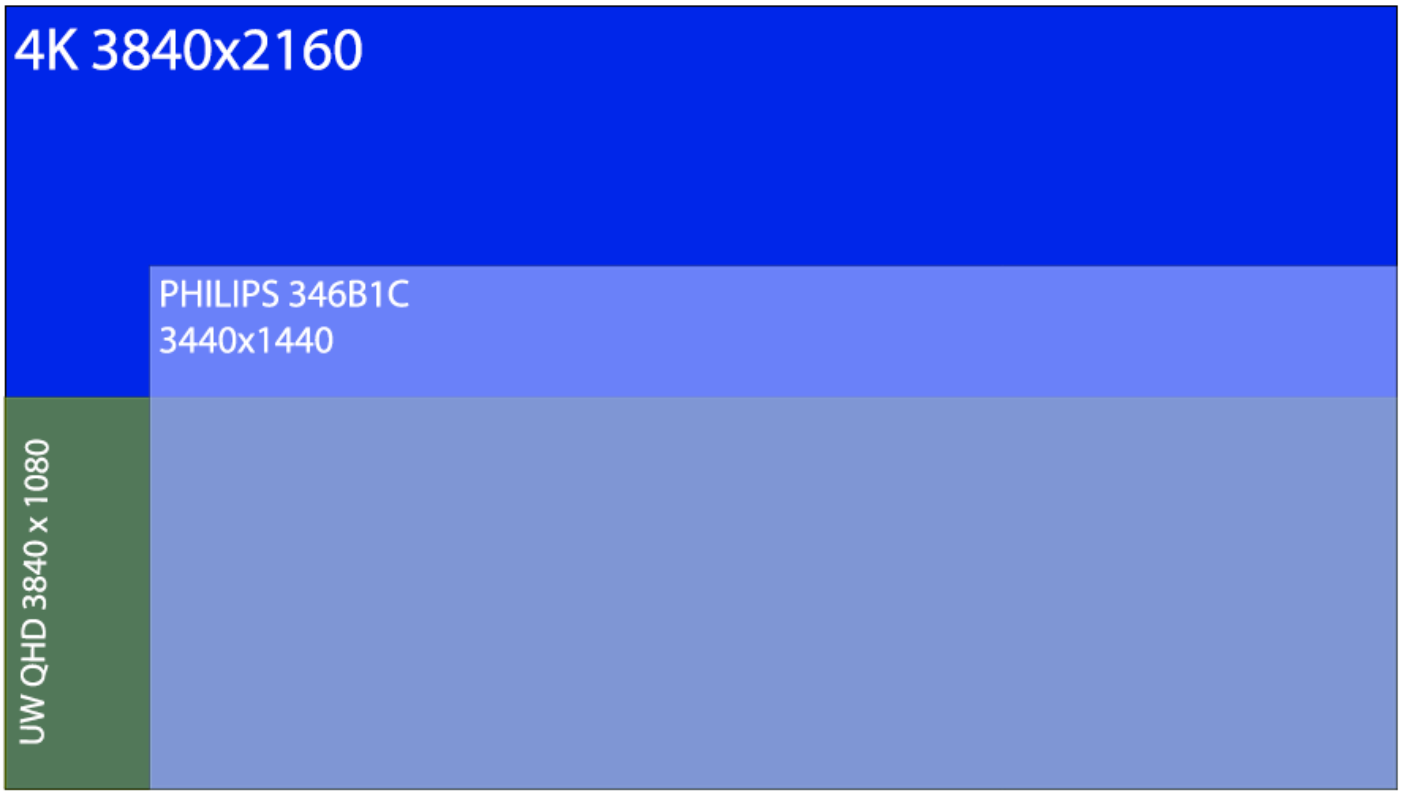

1. Ülilai või pigem ülikitsas?

Kui oled harjunud töötama kahe monitoriga, võib ülilai jätta lauast puhtama tunde, kuid reaalses pindalas või resolutsioonis võitu ei ole. Ülilaiade ekraanide tugi on läinud paremaks, kuid on siiski keskpärane ning akende jaotamine on paras peavalu ning keerulisem, kui kahe väiksema ekraaniga. Produktiivsuse seisukohast ei mahu su ekraanile sugugi rohkem infot, kui kahele eraldiseisvale monitorile.

Näiteks Adobe Premiere’i ajajoone saab lohistada pikemaks, kuid erinevaid heli- ja pildiridasid juurde ei tule, mida just sooviks.

Kui enne oli mu ekraani laius 55 cm, siis nüüd on 80 cm, füüsiline kõrgus on aga identne.

2. Hind

Üsna korralikud 4K monitori saab umbes 500 € eest. Keskmine ülilai monitor maksab rohkem, 800-1000 €.

Samal ajal on 4K monitori resolutsioon 3840 x 2160 ning ülilaial 3840x1080 pikslit.

Kumba monitori peale mahub rohkem infot poole soodsama hinna eest?

Philipsi 346B1C (3440 x 1440 p) hind on umbes 500 €, selle raha eest oleks saanud 4K monitori puhul lisaks 720 pikslit kõrgusesse ning 400 pikslit laiusesse.

3. Tegelikult ostad 49“ ülilaia asemel kaks ülikallist 24“ monitori

Kõige laiem Philipsi monitor, mille leidsin, maksab ligi 1200 € ning on 32:9 ekraanisuhtega, mis ei ütle enamasti mitte midagi, kuni see panna perspektiivi: mu laual on kaks 16:9 monitori. Tõsi, 499P9H monitor on resolutsioonilt natukene rohkem, kui praegune konfiguratsioon, kuid mitte palju: 5120 x 1440 (Dual QHD) ehk 2x 2560x1440.

See on isegi hästi, sest päris mitmed tootjad pakuvad 3840x1080 resolutsiooni samade mõõtmete juures, mis on tegelikult vähem, kui kahe monitori seades.

Isegi 1 m laius ja kõrgus on ülilaia puhul praktiliselt sama, mis kaks kõrvuti olevat 24“ monitori.

Olukord ei ole siiski päris lootusetu ning päris mitmel juhul võib ülilai olla üsna mõistlik valik.

Integreeritud dokiga ülilai tundub igati õigustatud, kui sul on Apple Macbook pro 13“ M1

Ilma välise DisplayLink´i dokita toetab konkreetne, tavalise M1 protsessoriga, arvuti vaid ühte välist monitori. Ülilai on selles osas nagu kaks monitori ühes, andes sulle kahe monitori mõõtmed füüsiliselt ühes monitoris. Philipsi 346B1C, mis tee minu laule jõudis, töötab üle

USB-C ning toimib USB HUBina. MacBooki külge saab läbi monitori ühendada ka võrgukaabli ning kokku 4x USB 3.2 seadet.

Video ja fototööde juures on vähemalt 3.1 või 3.2 toega USB üsna oluline, kuna on tavalisest 3.0 pordist 2x kiirema andmevahetusega.

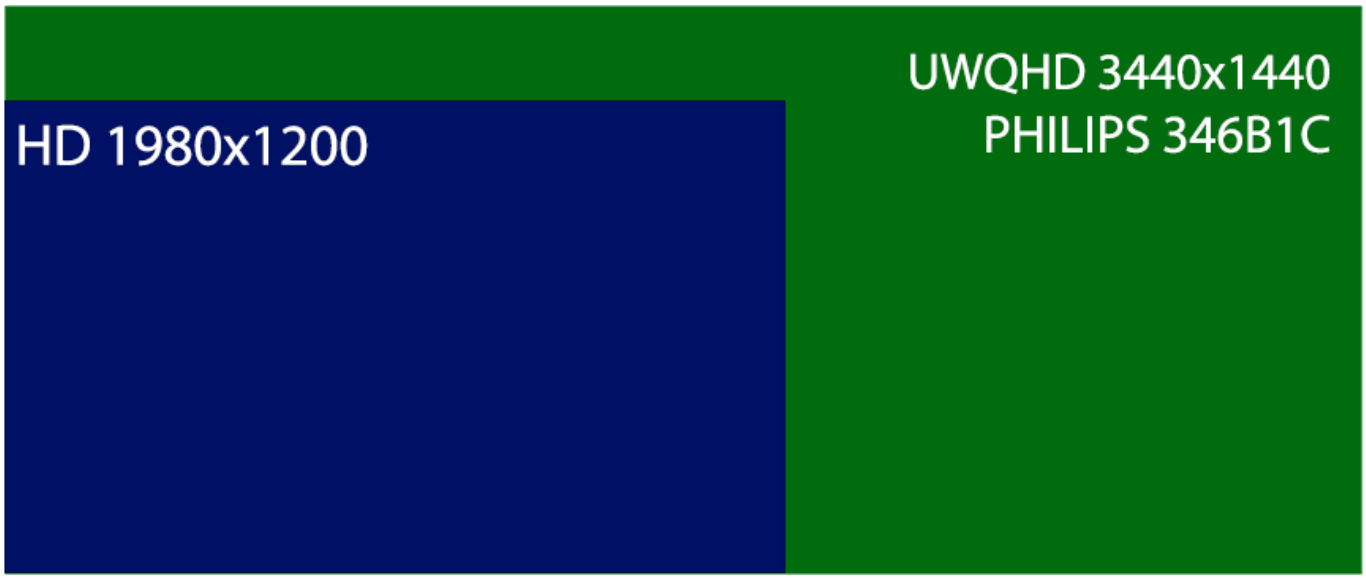

Ülilai kui selline on päris hea edasiminek, kui oled harjunud ühe välise ekraaniga

Tavaline HD monitor on oma 1920 resolutsiooniga täpselt nii kitsas, et kaks dokumenti kõrvuti ära ei mahu. Variant on ka vahepealne QHD monitor, mis 2560x1440 pikslit, kuid kuvasuhte tõttu pole tekstitöötluses võit kuigi suur.

Philipsi 346B1C on 34“ diagonaaliga ja 3440 x 1440 resolutsiooniga, mis on peaaegu 2 HD monitori laiune. Samal ajal ei ole see absurdselt lai ning omab üsna arvestatavat resolutsiooni kõrgusesse. Tavaline 24“ HD monitori laius on 55 cm, Philips aga on märkimisväärselt laiem, 80 cm. Siiski, produktiivsuse seisukohast eelistaks 1440 kõrgusele pigem 2160-pikslist kõrgust.

Arvutimängudes näed laiema ekraaniga laiemat ala

Eeldusel, et mängud, mida mängid, toetavad ülilaiekraane ja pilti lihtsalt välja ei venita, on suur vahe just tulistamisel ja automängudel, kus vaateala on suurem, andes sellega konkurentide ees eelise. Enamus uusi mänge toetavad ka laiekraane.

Filmid, mis on 21:9 suhtega

Kõik filmid mis mahuvad täisekraanile ilma pilti venitamata või musta tühjuseta filmi all ja üleval servas, annavad hoopis vahetuma elamuse. Seda enam, et enamus ülilaiasid ekraane on üsna suured, võiks need väiksemas majapidamises telekat asendada.

Selles kuvasuhtes on nii mõnigi tuntud film nagu Matrixi Triloogia või Star Warsi episoodid.

Kogu nimekirja leiad IMDB-st: https://www.imdb.com/list/ls073624685/.

Kokkuvõtteks

...sõltub ülilaia monitori otstarbekus suuresti sellest, mida sa teed ning mis on su võimalused.

Minu stsenaariumi korral tundub mõistlikum hankida kõrgem 4K ekraan, kuid olukorras, kus vaja pigem laiusesse minna ning mitu ekraani kõrvuti panna, võib ülilai olla just see õige.

Lisaks ei paista Macbook M1 (mitte pro või max) kasutajatel eriti valikut olevat, kui tahavad just laiusesse minna, sest kahte monitori sinna külge ei ühenda.

- Testid
- Kuvarid ja telerid

Pilt